

Ledningsstaben
Eva Hellman

2018-09-04

Dnr: RS 2018 338

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.fs@regeringskansliet.se

Yttrande avseende promemorian Åtgärder för en stärkt patientsäkerhet och en effektivare hantering av behörighetsärenden inom hälso- och sjukvården Ds 2018:21

Region Östergötland har beretts möjlighet att yttra sig över promemorian Åtgärder för en stärkt patientsäkerhet och en effektivare hantering av behörighetsärenden inom hälso- och sjukvården Ds 2018:21

Bakgrund

Den 7 november 2017 beslutade chefen för Socialdepartementet, statsrådet Strandhäll, att ge Mats Wiberg i uppdrag att se över patientsäkerhetslagen (2010:659) i syfte att effektivisera Hälsoochsjukvårdens ansvarsnämnds handläggning av behörighetsärenden. Wiberg har haft kontakter och samråd med representanter för berörda professionsorganisationer, Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd, Inspektionen för vård och omsorg och Socialstyrelsen.

I remissen som Region Östergötland har beretts möjlighet att yttra sig kring finns förslag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659) 8 kap. 1, 2, 4, 10 och 12 §§ ska få ändrad lydelse, dels att det ska införas en ny paragraf, 9 kap.15 a §.

I promemorian lämnas förslag som syftar till att stärka patientsäkerheten inom hälso- och sjukvården samt bidra till en mer effektiv prövning av behörighetsärenden.

Promemorians förslag innebär i korthet:

- Det föreslås att hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd ges en möjlighet att utifrån de omständigheter som anförs i ärendet besluta om en lämplig åtgärd utan att nämnden är bunden av vad som har yrkats i anmälan till nämnden.
- Det föreslås även att en prövotid alltid ska åtföljas av en prövotidsplan samt att prövotiden ska kunna vara kortare än tre år.
- Det föreslås att det vid beslut om ny legitimation eller annan behörighet efter återkallelse ska finnas en möjlighet att kombinera ett sådant beslut med prövotid om det finns anledning att befara att sökanden saknar tillräckliga medicinska kunskaper eller i övrigt inte är lämplig.
- Det föreslås att bestämmelsen som reglerar kraven vid en ansökan om att erhålla ny behörighet att förskriva vissa läkemedel m.m. ska förtydligas.
- I promemorian tas bland annat även upp om det finns ett behov av en övre åldersgräns för att få inneha legitimation inom hälso- och sjukvårdsområdet.

Den nya lagen och övriga lag- och förordningsändringar som föreslås i denna promemoria föreslås träda i kraft den 1 juli 2019. I fråga om ärenden som kommit in till Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd före ikraftträdandet tillämpas äldre bestämmelser.

Kommentarer till lagförslagen

Ändring i patientsäkerhetslagen 8 kap. 1§

Nuvarande lydelse: En prøvotid på tre år ska beslutas för den som har legitimation att utöva yrke inom hälso- och sjukvården, om den legitimerade

Föreslagen lydelse: En prøvotid på längst tre år ska beslutas för den som har legitimation att utöva yrke inom hälso- och sjukvården, om den legitimerade.

Bestående lydelse:

1. har varit oskicklig vid utövningen av sitt yrke och oskickligheten kan befaras få betydelse för patientsäkerheten;
2. i eller i samband med yrkesutövningen har gjort sig skyldig till brott som är ägnat att påverka förtroendet för honom eller henne,
3. uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot någon föreskrift som är av väsentlig betydelse för patientsäkerheten, eller
4. på grund av andra omständigheter kan befaras vara olämplig att utöva yrket.

Prövotid ska även beslutas om det kan befaras att en legitimerad yrkesutövare på grund av sjukdom eller någon liknande omständighet inte kommer att kunna utöva sitt yrke tillfredsställande.

Om det finns särskilda skäl får beslut om prøvotid underlåtas.

Ändring i patientsäkerhetslagen 8 kap. 2§

Nuvarande lydelse: I beslut om prøvotid ska det fastställas en plan som den legitimerade ska följa, om en sådan prøvotidsplan bedöms kunna ha betydelse för att komma till rätta med de missförhållanden som lagts till grund för beslutet om prøvotid. Förslag till prøvotidsplan upprättas av Inspektionen för vård och omsorg, om möjligt i samråd med den legitimerade.

Föreslagen lydelse: I beslut om prøvotid enligt 1 § eller 12 § andra stycket ska det fastställas en plan som den legitimerade ska följa. Förslag till prøvotidsplan upprättas av Inspektionen för vård och omsorg, om möjligt i samråd med den legitimerade.

Bestående lydelse: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka åtgärder eller villkor som får ingå i en sådan plan.

Ändring i patientsäkerhetslagen 8 kap. 4§

Nuvarande lydelse: Legitimationen ska även återkallas om den legitimerade

1. på grund av sjukdom eller någon liknande omständighet inte kan utöva yrket tillfredsställande,

2. har meddelats prøvotid enligt 1 § första stycket och under prøvotiden på nytt visat sig olämplig att utöva sitt yrke,

Föreslagen lydelse: Legitimationen ska även återkallas om den legitimerade

1. på grund av sjukdom eller någon liknande omständighet inte kan utöva yrket tillfredsställande,

2. har meddelats provotid enligt 1 § första stycket eller 12 § andra stycket och under provotiden visat sig olämplig att utöva sitt yrke,

Om 10 § andra stycket är tillämpligt får återkallelse underlätas.

Bestående lydelse:

3. har meddelats provotid med en provotidsplan och underlåtit att följa planen, eller

4. begär att legitimationen ska återkallas och det inte finns hinder mot återkallelse från allmän synpunkt.

Om det finns särskilda skäl i fall som avses i första stycket 2 eller 3 får återkallelse underlätas.

Om återkallelse underlåts får provotid beslutas ytterligare en gång.

Ändring i patientsäkerhetslagen 8 kap. 10§

Nuvarande lydelse: -

Föreslagen lydelse: Om det har meddelats provotid enligt 12 § andra stycket och läkaren eller tandläkaren under provotiden underlåtit att följa provotidsplanen eller visat sig olämplig att förskriva narkotiska läkemedel, andra särskilda läkemedel, alkoholhaltiga läkemedel eller teknisk sprit, ska denna behörighet dras in eller begränsas.

Bestående lydelse: Om en läkare eller tandläkare har missbrukat sin behörighet att förskriva narkotiska läkemedel, andra särskilda läkemedel, alkoholhaltiga läkemedel eller teknisk sprit, ska denna behörighet dras in eller begränsas. Behörigheten ska också dras in eller begränsas om läkaren eller tandläkaren själv begär det.

Ändring i patientsäkerhetslagen 8 kap. 12§

Nuvarande lydelse: Har en legitimation återkallats eller en behörighet att förskriva narkotiska läkemedel, andra särskilda läkemedel, alkoholhaltiga läkemedel eller teknisk sprit dragits in eller begränsats, ska en ny legitimation respektive behörighet meddelas efter ansökan, om kraven i 4 kap. är uppfyllda.

Föreslagen lydelse: Om en legitimation har återkallats ska en ny legitimation meddelas efter ansökan, om kraven i 4 kap. är uppfyllda. Om en behörighet att förskriva narkotiska läkemedel, andra särskilda läkemedel, alkoholhaltiga läkemedel eller teknisk sprit har dragits in eller begränsats ska en ny behörighet meddelas efter ansökan, om det inte är risk för att även den nya behörigheten kommer att missbrukas. Om det kan befaras att den som ansöker om en ny legitimation eller behörighet saknar tillräckliga medicinska kunskaper eller i övrigt inte är lämplig får i ett beslut enligt första stycket föreskrivas om en provotid på längst tre år. Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd får förelägga Inspektionen för vård och omsorg att inkomma med ett förslag till provotidsplan. Förslaget ska om möjligt upprättas i samråd med sökanden.

Bestående lydelse: -

Ny paragraf i patientsäkerhetslagen 9 kap. 15 a§

Föreslagen lydelse: Vid prövningen av en anmälan får ansvarsnämnden med anledning av de omständigheter som har åberopats i ärendet besluta om en annan åtgärd enligt 8 kap. än den som har yrkats i anmälan. I de fall ansvarsnämnden överväger att besluta om en mer ingripande åtgärd än den som har yrkats i anmälan ska anmälaren och den anmälan avser beredas tillfälle att yttra sig över detta.

Förslagets konsekvenser

Region Östergötlands kommentarer:

Region Östergötland stödjer förslagen som Socialdepartementet presenterar i ”Åtgärder för en stärkt patientsäkerhet och en effektivare hantering av behörighetsärenden inom hälso- och sjukvården Ds 2018:21”.

Verksamheter och personer som har bidragit till yttrandet:

Martin Magnusson Vårddirektör Ledningsstaben

Erik Fransson Chefläkare/överläkare Chefläkarenheten Ledningsstaben

Kerstin Jonsson Chefläkare Chefläkarenheten Ledningsstaben

Lena Nilsson Chefläkare/överläkare Sinnescentrum

Annsophie Sommer Chefläkare Chefläkarenheten Ledningsstaben

Erik Stenkvist Akutläkare Akutkliniken

Björn Werner Chefläkare/överläkare Ortopedkliniken

Dino Salagić Reginjurist Ledningsstaben

Cecilia Wiberg, HR-chef, Folktandvården

Anna Carin Dahlgren Produktionsenhetschef Folktandvården

Håkan Rofors Förtroendetandläkare Folktandvården

Kristina Hult Förtroendetandläkare Folktandvården

Mats Johansson
Regionstyrelsens ordförande

Krister Björkegren
Regiondirektör